

TRACES: un nou programa per a una nova etapa

traces base de dades de llengua i literatura catalanes

visitant :: identificació

CERCA LLIURA PERSONALITZA AJUDA

Pàgina inicial

SOBRE TRACES

Benvinguts a TRACES, la base de dades bibliogràfica sobre llengua i literatura catalanes. TRACES és un projecte nascut el 1987 produït pel Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània (GELCC) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

No us perdeu l'**ACTUALITAT** de Traces, un panorama crític dels llibres i les obres de teatre actuals. I visiteu la nostra **PRESTATGERIA** permanent de les obres que han estat notícia.

Tota la informació sobre la base de dades TRACES a la web...

traces
Base de dades bibliogràfica de Llengua i Literatura Catalanes

COL·LABOREN

Obra Social "la Caixa"

Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes

Cercar en 67,933 registres per:

Qualsevol camp

Cerca Llista

Consells de cerca :: Cerca avançada

El juny del 2001, en el número 23 de BIBLIOTECA INFORMACIONS, apareixia l'article «TRACES. Una base de dades bibliogràfica de llengua i literatura catalanes».¹ En aquella ocasió, presentàvem un projecte que encara no feia un any –des del setembre del 2000– que era una realitat: la consulta pública de TRACES en xarxa, amb el programa VTLS, dins la Biblioteca Digital del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC).

Gairebé deu anys més tard, davant la migració del Catàleg Col·lectiu Universitari de Catalunya (CCUC) a un nou sistema de gestió de biblioteques i l'abandonament definitiu del programa VTLS, també ens hem vist abocats a l'elecció d'un nou programa gestor.

1. El text complet de l'article es pot consultar a: http://ddd.uab.cat/pub/bibinf/bibinf_a2001n23.pdf

Així doncs, l'any 2009, la UAB, a través de la Direcció de Tecnologies de la Informació i la Comunicació, va assumir la migració de la base de dades TRACES com un projecte propi i prioritari, i va posar a la nostra disposició els recursos humans i tècnics del Servei d'Informàtica per dur a bon port aquest nou canvi.

El resultat d'aquest procés és que, des del desembre del 2009, el catàleg de TRACES estrena programari nou. L'elecció del CDS Invenio (<http://cdsware.cern.ch/invenio/>), un sistema integrat de gestió de biblioteques digitals gratuït i de codi lliure, ens ha permès, a més, beneficiar-nos de l'experiència i el treball dut a terme pel Servei de Biblioteques de la UAB, que ja des del 2005 va implementar el CDS Invenio com a gestor del seu Dipòsit

Digital de Documents (<http://ddd.uab.cat/>).

Punt de partida

TRACES (<http://traces.uab.cat/>) és una base de dades de més de 66.000 registres que recull la informació bibliogràfica sobre les disciplines filològiques següents: llengua i literatura catalanes, teoria lingüística i literària escrita en català i traduïda al català, i literatura estrangera traduïda al català. És una iniciativa del Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània (GELCC) (<http://webs2002.uab.cat/gelcc/>) del Departament de Filologia Catalana i està dirigida pel professor Jordi Castellanos. TRACES, en els seus vint-i-tres anys d'existència, s'ha consolidat com una eina eficaç que centralitza la recerca bibliogràfica i que ofereix un

Biblioteca Digital

seguiment de la bibliografia històrica i actual a partir d'uns criteris i un llenguatge documental homogenis gràcies als quals l'usuari –l'estudiós, l'estudiant, el curios– arriba a resultats útils i satisfactoris.

El corpus bibliogràfic sobre llengua i literatura catalanes que conté TRACES és de procedència ben diversa. El buidatge de les publicacions periòdiques (243 capçaleres) suposa la part central i de més volum del seu fons, però també s'hi cataloguen monografies, especialment les obres col·lectives (miscel·lànies, actes de simposis i col·loquis, antologies, diccionaris, etc). Aquest material suposa una rica tipologia de documents: estudis, edicions de textos, ressenyes, crítiques, bibliografies, entrevistes, enquestes, comentaris generals i informacions puntuals i de caràcter divers.

L'ús d'un llenguatge controlat que sotmet aquest corpus bibliogràfic a uns paràmetres semàntics específics constitueix un dels eixos que donen coherència i potencialitat a la base de dades i, en aquest sentit, el *Tesaurus de Llengua i Literatura Catalanes* és l'eina que ho fa possible.

El nou programa: CDS Invenio

La migració de TRACES al programa CDS Invenio ha suposat una optimització significativa de la base de dades. MARC21 és el format intern del gestor, fet que permet una capacitat de cerques molt precisa i una àmplia flexibilitat en la descripció dels recursos. Així mateix, el nou programa ha suposat una millora del disseny de la interfície de consulta i una visualització dels registres més clara i entenedora. L'usuari, a més, pot escollir l'idioma (la interfície és multilingüe i multialfabètica) i el format de visualització de cerques i registres que més li convingui.

Altres prestacions de CDS Invenio són la velocitat de resposta del

sistema davant qualsevol cerca i una consulta a temps real dels registres més recents, ja que el sistema fa una actualització immediata de les dades. L'usuari també té la possibilitat de personalitzar les seves cerques mitjançant la creació de cistells. Té l'opció de guardar-les i imprimir-les, d'activar alertes per estar al dia de les novetats i d'establir circuits de discussió amb altres usuaris. Si ho desitja, podrà afegir comentaris als registres bibliogràfics i veure documents similars als que ha cercat. Finalment, cal destacar que la implantació del programari ha propiciat un major impacte del projecte a la xarxa.

Les col·leccions

TRACES, en la seva nova aparença, segueix el criteri propi de CDS Invenio basat en l'agrupació i classificació dels registres en col·leccions i subcol·leccions. N'hi ha de dos tipus: les regulars i les virtuals.

Les col·leccions regulars

Les col·leccions i subcol·leccions regulars –situades al marge esquerre de la pàgina web– contenen la part substancial de la base de dades i són de caràcter permanent. A TRACES hi ha les col·leccions regulars següents:

1. Referències: engloba tres subcol·leccions que comparteixen qüestions relatives a l'estat i al

control terminològic de la base de dades:

- **Publicacions periòdiques:** conté els registres amb la descripció bibliogràfica general i l'estat de fitxatge de les publicacions periòdiques buidades.

- **Tesaurus:** inclou aquells termes del *Tesaurus de Llengua i Literatura Catalana* que necessiten alguna precisió sobre el seu ús i abast semàntics. Està previst que en el futur la subcol·lecció contingui tots els termes.

- **Autoritats:** reuneix aquells autors que tenen pseudònims associats i aquells noms que requereixen algun aclariment o que, per similitud amb d'altres, poden donar peu a equívocs.

2. Catàleg: és la base de dades pròpiament dita, on s'allotja tot el corpus bibliogràfic de TRACES.

Les col·leccions virtuals

Les col·leccions i subcol·leccions virtuals –incloses dins l'apartat «Enfocat a:», al marge dret de la pàgina web– estan pensades per destacar cerques que són útils per delimitar resultats. Tipus de document prioritza el gènere o forma del document. Així, per exemple, si activem la col·lecció «Resenyes» i busquem «Cònsul

Limitar per col·lecció:	Enfocat a:
<input checked="" type="checkbox"/> Referències (1,403) Publicacions buidades (244) Tesaurus (53) Autoritats (1,106) <input checked="" type="checkbox"/> Traces. Catàleg (66,530)	Tipus de document (60,131) Bibliografies (1,986) Comentaris (17,056) Crítiques de teatre (4,499) Edicions de textos (903) Entrevistes (3,317) Estudis (10,076) Informacions (3,034) Pròlegs (801) Resenyes (21,992) Són notícia (656) Maria Àngels Anglada (187) Pere Calders (471) Centenaris (446) Miquel Batllori (219) Camí de llum (11) Cap al tard (9) Guillem Díaz-Plaia (37) Ramon Esquerre (42) Irene Polo (18) Carme Serrallonga (103) Josep Sol (13) 50 anys de la creació (662) Nova cançó (104) Premi Ausiàs March (98) Premi Carles Riba (233) Serra d'Or (203) TVE Catalunya (44) 50 anys de la mort (1,336) Joan Amades (66) Josep Janés (208) Carles Riba (1,080)

Biblioteca Digital

Traces. Catàleg 16 registres trobats 1 - 10 anar al registre: 1

- ☐ 1. **La condició humana** / Ignasi Blanch & Àngel Burgas / Blanch, Ignasi ; Burgas, Àngel
 El llibre 'Contes animals' de Gianni Rodari il·lustra a través d'animals les actituds humanes de manera al·lisonadora.
Avui Cultura, 7 Gener 2010, p. 16 (Llibre il·lustrat)
http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2010/avui_a2010m01d07p16scultura.pdf
 Registre complet Registres semblants
- ☐ 2. **Una meravella feta a sis mans** / Abrams, Sam
 Sobre el nou llibre de poesia de Feliu Formosa, amb textos seus, pedres pintades de la seva filla Sandra Morera i amb fotografies de la seva esposa, Anna Vila. "El resultat - diu Sam Abrams- és una veritable meravella artística".
Avui Cultura, 7 Gener 2010, p. 14 (Crítiques. Poesia)
http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2010/avui_a2010m01d07p14scultura.pdf

Isidor» com a «autor», trobarem les ressenyes escrites per Isidor Cònsul. En canvi, si, dins la mateixa col·lecció, busquem «Cònsul Isidor» com a «matèria», la cerca ens mostrarà les ressenyes escrites sobre l'obra d'aquest escriptor.

També se situen en aquest espai aquelles cerques més circumstancials i de caràcter temporal que responen a esdeveniments lligats a l'estricta actualitat: aniversaris, commemoracions, centenaris i altres efemèrides del panorama lingüístic i literari català de l'any en curs.

El nou programa: opcions de cerca

Les opcions de cerca de TRACES amb CDS-Invenio ofereixen un ventall més ric de possibilitats que el que permetia VTLS, alhora que mostren d'una manera més clara l'especificitat de la base de dades. A banda de les opcions de cerca habituals (autor, títol, any, etc.), són especialment operatives les cerques següents:

- **Qualsevol camp:** és la cerca per defecte de la pàgina inicial de la base de dades en què els termes d'expressió escrits es busquen en qualsevol camp d'un registre. És l'opció més *googleliana* perquè no discrimina ni jerarquitzava res.

- **Matèria:** és l'opció amb què TRACES desplega tota la seva potencialitat. La descripció temàtica del document ha estat de sempre una de les prioritats del projecte i ha permès oferir a

l'usuari un primer esbós del contingut del document. En aquest camp podem cercar autors, obres, entitats, institucions, actes culturals, períodes cronològics i noms geogràfics que han estat objecte d'estudi o referència.

- **Gènere-forma:** cerca pel tipus de document (els més representatius consten a la col·lecció Tipus de documents).

- **Obra citada:** opció especialment útil per cercar títols d'obres que són matèria d'estudi o de les quals es fa algun tipus de referència en el document.

- **Publicació:** mostra tots els articles sobre matèria filològica d'una publicació periòdica.

- **Col·lecció de llibres:** cerca totes les monografies publicades en una col·lecció.

Apunt final

Tot i que el manteniment i actualització de la base de dades és la tasca prioritària de l'equip de TRACES, el projecte potencia també la presència a la xarxa del fons bibliogràfic a través de dues iniciatives complementàries:

- Cerques guiades (<http://www.traces.uab.cat/tracesbd/cerquesguiades/>)

Les cerques guiades són pàgines web temàtiques on es proposen rutes d'accés rigoroses als

esdeveniments, obres i autors més representatius del panorama literari i lingüístic català, en un format més amigable que la interfície de cerca de la base de dades i amb la inclusió de materials complementaris disponibles a la xarxa.

● Actualitat

(<http://www.traces.uab.cat/tracesbd/Actualitat/actualitat.html>)

Aquesta secció mensual ofereix un seguiment del panorama literari i teatral del moment. Els aparadors de l'actualitat es van iniciar l'octubre de 2007 i, d'aleshores ençà, TRACES ha creat una prestatgeria d'actualitat literària i teatral de més de mil títols. Els aparadors són una porta d'entrada a la recepció crítica actual de la literatura catalana i de la literatura estrangera traduïda al català. L'usuari rep mensualment una circular² que informa de l'aparició de les novetats literàries i teatrals i, a més, pot accedir fàcilment als aparadors anteriors i a una prestatgeria amb tots els títols ressenyats en els darrers tres anys. En la major part dels casos, l'usuari podrà consultar el text complet de la ressenya, la crítica o l'entrevista de què la novetat és objecte.

Esperem que tots els usuaris de la base de dades TRACES (aquells que ja la consultàveu i els que visiteu el catàleg per primera vegada) pugueu sentir-vos còmodes amb la nova interfície de cerca i pugueu anar descobrint tant les prestacions que ofereix el programa CDS Invenio com les possibilitats que us ofereix TRACES per al coneixement i l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.

MAGDA ALEMANY I CRISTINA RIERA
Projecte TRACES. Gener de 2010

2. Les persones interessades a rebre-la només han d'escriure un correu electrònic a p.traces@uab.cat amb l'assumpte «actualitat».